

Nærings- og fiskeridepartementet

Bruk av flytetutstyr i fritidsbåt

Vurdering av småbåtlovens §23a

25.02.2016

Innhold

Hovedfunn

3

1

Båterfaring

4

2

Bruk av flytevest

13

3

Vurdering av § 23a

18

Vedlegg 1: Om undersøkelsen

Vedlegg 2: Spørreskjemaet (eget vedlegg)

Hovedfunn

Undersøkelsen kartlegger befolkningens bruk av båt, og holdninger til innføringen av påbud om bruk av flytevest i fritidsbåt, i småbåtlovens §23a i mai 2015.

Bruk av båt

- Halvparten av befolkningen verken eier- eller bruker båt. To av ti er både eiere og brukere.
- Brukerandelen stiger med stigende sosioøkonomisk status.
- Motorbåter med- og uten oppholdsrom dominerer, og representerer to-tredjedeler av båtbrukerne. Motorbåter uten oppholdsrom, og lengde inntil 8 meter er «vanligste» farkost.
- Båten brukes gjerne 1-4 uker i året, hovedsakelig til dagsturer.

Bruk av vest

- Tre av fire båtbrukere bruker flytevest «svært ofte /alltid».
- Bruken gjelder særlig i rom sjø, når båten er i fart («alle»), men i liten grad ved kai / på brygge (to av ti).
- Bruken begrunnes i hovedsak med at den gir trygghet ved uhell.

Paragraf 23a

- De fleste – åtte av ti – kjenner påbudet om bruk av flytevest, innført i mai 2015.
- Påbudet støttes av et klart flertall (åtte av ti).
- Meningene er delte når det gjelder hvor langt påbudet skal strekkes: Flertallet (seks av ti) støtter utvidelse til å gjelde større båter men er imot innendørspåbud. Befolkningen er delt i vurderingen av hvorvidt bruken bør utvides til å gjelde båter som ligger stille i rom sjø.

Implikasjoner

- Paragraf 23a er velkjent og støttes av de aller fleste.
- Påbudet har hatt bred effekt: To-tre av ti bruker vesten «hyppigere» nå enn før påbudet, i de fleste grupper av befolkningen.
- Bruken er formålsbetont: å gi trygghet ved uhell.
- Eventuelle tiltak for ytterligere utvidet bruk vil kunne rettes mot *opphold på båt* i større båter og i båter som ligger i ro, eller mot *andre bruksområder som av- og påstigning / landligge*.

1

Båterfaring

Nesten halvparten av befolkningen er i båt

Har du vært på båttur med fritidsbåt i løpet av de siste 12 månedene? Eier- eller disponerer du fritidsbåt? Prosent (n=2.004).

Har du vært på båttur med fritidsbåt i løpet av de siste 12 månedene?			
Eier-, eller disponerer du fritidsbåt?	Ja	Nei	Total
Ja, eier fritidsbåt	20	5	25
Ja, disponerer fritidsbåt	7	2	8
Nei, verken eier eller disponerer	18	49	67
Total	45	55	100

I underkant av halvparten av befolkningen har vært på båttur med fritidsbåt i løpet av de siste året.*

- Tre av ti eier/disponerer fritidsbåt, og har benyttet den (Aktive båteiere).
- To av ti har vært med i båten som passasjer (Passasjerer).
- Halvparten verken eier- eller har vært i båt (Uten båterfaring).
- En av ti båteiere har ikke benyttet båten det siste året (Passive båteiere).

* I henhold til Båtlivsundersøkelsen 2012 finnes det i «hvert fjerde hjem med personer i alderen 18-74 år» én eller flere fritidsbåter. Dersom vi antar at aldersavgrensningen gjelder *respondentene*, og at hver fjerde *respondent* i undersøkelsen hevder å eie båt, er eierandelen om lag den samme som i denne kartleggingen (der målgruppen er befolkningen 15 år og eldre). Videre har, i flg Båtlivsundersøkelsen, 1,75 mill. nordmenn vært på sjøen i en fritidsbåt i 2012. Estimatets beregning er ikke dokumentert: Dersom man regner i prosent av hele befolkningen, tilsvarer antallet 35%. Dersom man regner i prosent av den voksne befolkningen 18 år og eldre, er andelen 43%

Båtbruk er status/livssyklus/bostedsbasert

Har du vært på båttur med fritidsbåt i løpet av de siste 12 månedene? Eier- eller disponerer du fritidsbåt? Prosent.

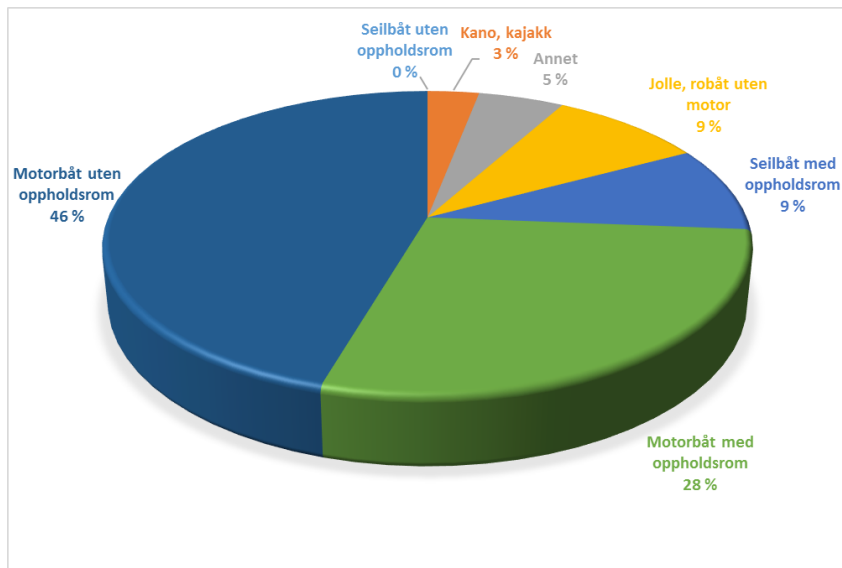
Båterfaring speiler sosioøkonomisk status og bosted:

- Andelen av befolkningen, som er aktive båtbrukere, er høyest blant:
 - Personer med husstandsinnkomst over 1 mill.
 - Selvstendig næringsdrivende / ansatte i privat sektor
 - Menn
 - 45-59 åringer
 - Bosted på Sør-/Vestlandet
- Personer uten båterfaring finner vi hyppigst blant:
 - Lavinntektskategorier
 - Elever / pensjonister
 - Bosatte på indre Østland
 - Lavt utdannede
 - Unge under 29 år
- Båtbruk speiler livssyklusen (ikke vist):
 - Aktive båtbrukere er gjerne middelaldrende (45-59 år)
 - Ungdom (15-29) er ofte passasjerer.
 - Pensjonister er passive båteiere (38%).

		Båterfaring					
		Har båt - bruker den	Passa- sjer	Har båt - bruker ikke	Uten båterfaring	Sum	n
Bakgrunn*							
Husstandsinnkomst	1.400.000 kroner eller mer	41	13	8	37	100	242
Husstandsinnkomst	1.200.000 - 1.399.000 kroner	39	16	6	39	100	134
Husstandsinnkomst	1.000.000 - 1.199.000 kroner	37	18	5	41	100	255
Yrkessituasjon	Selvstendig	36	15	10	40	100	118
Alder	45-59	34	9	8	49	100	526
Yrkessituasjon	Yrkesaktiv: ansatt i privat sektor	33	19	4	43	100	572
Geografi	Sør-/Vestland	33	17	7	43	100	636
Utdanning	Universitets-/høgskoleutd. - høy	33	19	5	43	100	505
Kjønn	Mann	31	18	6	45	100	1026
Yrkessituasjon	Yrkesaktiv: ansatt i offentlig sektor	29	16	6	49	100	522
Husstandsinnkomst	800.000 - 999.999 kroner	29	17	8	46	100	293
ALLE		27	18	6	49	100	2004
Alder	30-44 år	26	22	5	46	100	448
Utdanning	Videregående utdanning	26	16	6	52	100	715
Geografi	Trilag/-N.Norge	25	19	6	50	100	316
Geografi	Oslo/-Akershus	24	21	4	51	100	561
Utdanning	Universitets-/høgskoleutd. - lav	24	21	7	48	100	616
Alder	60 +	23	11	9	57	100	693
Husstandsinnkomst	600.000 - 799.999 kroner	23	20	5	51	100	241
Utdanning	Grunnskoleutdanning	23	15	5	56	100	167
Alder	15-29 år	23	30	2	45	100	337
Kjønn	Kvinne	22	18	6	54	100	982
Geografi	Rest Østland	22	16	8	54	100	495
Yrkessituasjon	Arbeidssøkende/permittert	22	20	2	57	100	46
Husstandsinnkomst	Ubesvart	20	21	6	53	100	281
Husstandsinnkomst	400.000 - 599.999 kroner	20	16	8	57	100	293
Yrkessituasjon	Pensjonist/trygdet	19	11	11	58	100	538
Husstandsinnkomst	Under 200.000 kroner	19	22	4	56	100	99
Yrkessituasjon	Skoleelev/student	17	29	2	52	100	184
Husstandsinnkomst	200.000 - 399.999 kroner	11	20	4	64	100	170
Yrkessituasjon	Hjemmeværende	10	19	5	67	100	18
* Ubesvarte er holdt utenfor							

Motorbåter med-/uten oppholdsrom dominerer

Eier/disponerer fritidsbåt: Hvilken type båt er dette? Prosent (n=677).

To båttypen dominerer:*

- Nesten halvparten av brukerne har motorbåter uten oppholdsrom. Tre av ti har motorbåt med oppholdsrom.**
- Én av ti har henholdsvis jolle/robåt uten motor eller seilbåt med oppholdsrom.
- De øvrige båttypene utgjør færre enn én av ti brukere.

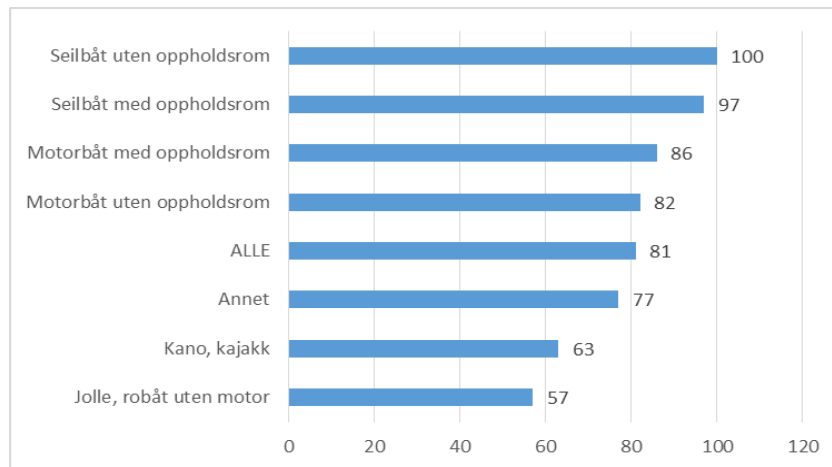
* Fordelingen er om lag den samme blant brukere og eiere av båt.

** I henhold til Båtlivsundersøkelsen 2012 utgjør motorbåter uten overnattingsmulighet 39% av fritidsbåtparken. Deretter følger motorbåter med overnattingsmulighet (23%), joller/robåt uten motor (20%), kano/kajakk (11%), samt seilbåt med- og uten overnattingsmulighet (5% og 2% hhv).

Båtbruken varierer med type båt:

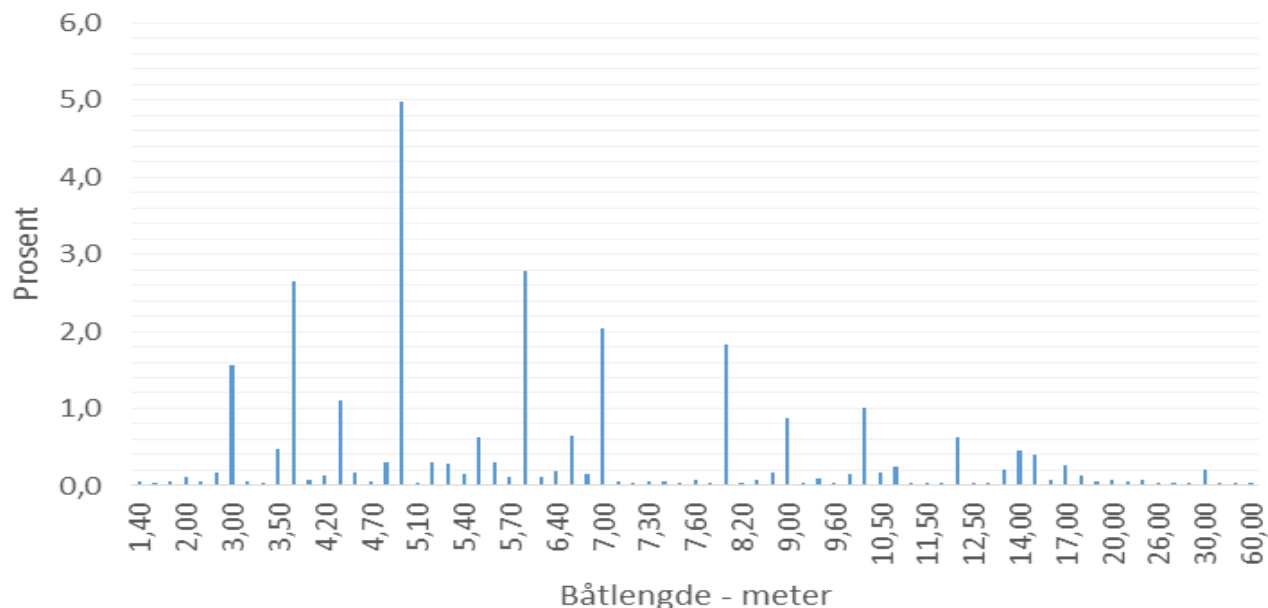
- Åtte av ti personer som eier/disponerer båt, har brukt den det siste året.
- Særlig seilbåter, men også motorbåter er i bruk blant de aller fleste.
- Kanoer, kajakk og joller uten motor er i bruk blant seks-syv av ti.

Eier/disponerer fritidsbåt: Hvilken type båt er dette / har du vært på båttur i løpet av de siste 12 månedene? Prosent (n=677).

Båtlengde fra 1 – 60 meter

Eier/disponerer fritidsbåt: Hvor lang er båten – i antall meter? Prosent (n=677).

Båtene fordeler seg over hele spekteret fra 0 til 60 meter, samtidig som lengden for en del er ukjent:

- Den hyppigst forekommende enkeltlengden er om lag 5 meter (to av ti).
- Syv av ti båter er inntil 8 meter lange.
- Én-to av ti kjenner ikke lengden (6% blant menn og 25% blant kvinner).
- De lengste båtene finnes i noe større utstrekning i Østlandsregionen (23%) enn på Sør-Vestlandet (16%) og i Trøndelag/Nord-Norge (13%) (Ikke vist).

Motorbåter inntil 8 m de hyppigste

Eier/disponerer fritidsbåt: Hvor lang er båten – i antall meter? Prosent (n=677).

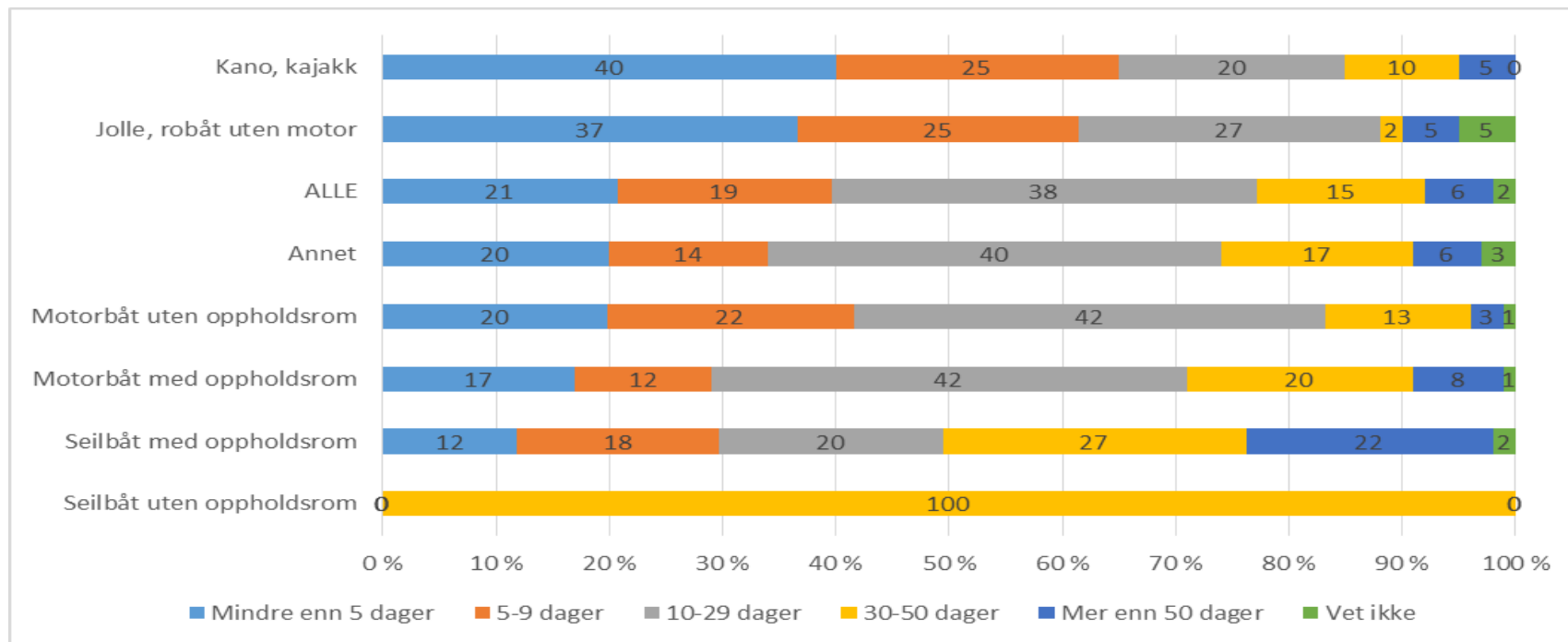
Type båt	Båtlengde - meter					Vet ikke	Total Sum
	<4m	-5m	-6m	-8m	8m>		
Kano, kajakk	1	1	1	0	0	0	3
Jolle, robåt uten motor	5	2	1	1	0	2	9
Motorbåt uten oppholdsrom	8	14	8	5	3	7	45
Motorbåt med oppholdsrom	1	3	3	9	7	4	28
Seilbåt uten oppholdsrom	0	0	0	0	0	0	0
Seilbåt med oppholdsrom	0	0	1	1	6	1	9
Annet	1	1	1	1	1	1	6
Sum	16	21	15	16	17	15	100

Båtlengdene knyttes til type båt:

- De hyppigst forekommende båttypene er motorbåt uten oppholdsrom med lengde inntil 8 meter (rødt felt – 35%), etterfulgt av motorbåt med oppholdsrom 5-8+ meter (grønt felt – 22%) samt seilbåter med oppholdsrom 8+ meter (gult felt – 6%) og joller/robåter inntil 4 meter (blått felt – 5%).
- Til sammen representerer disse fire kategoriene syv av ti båter blant personer som eier/disponerer båt.

Båten brukes gjerne én-fire uker i året

Eier/disponerer fritidsbåt: Omtrent hvor mange dager bruker du båten, i perioden mai-september? Prosent (n=677).

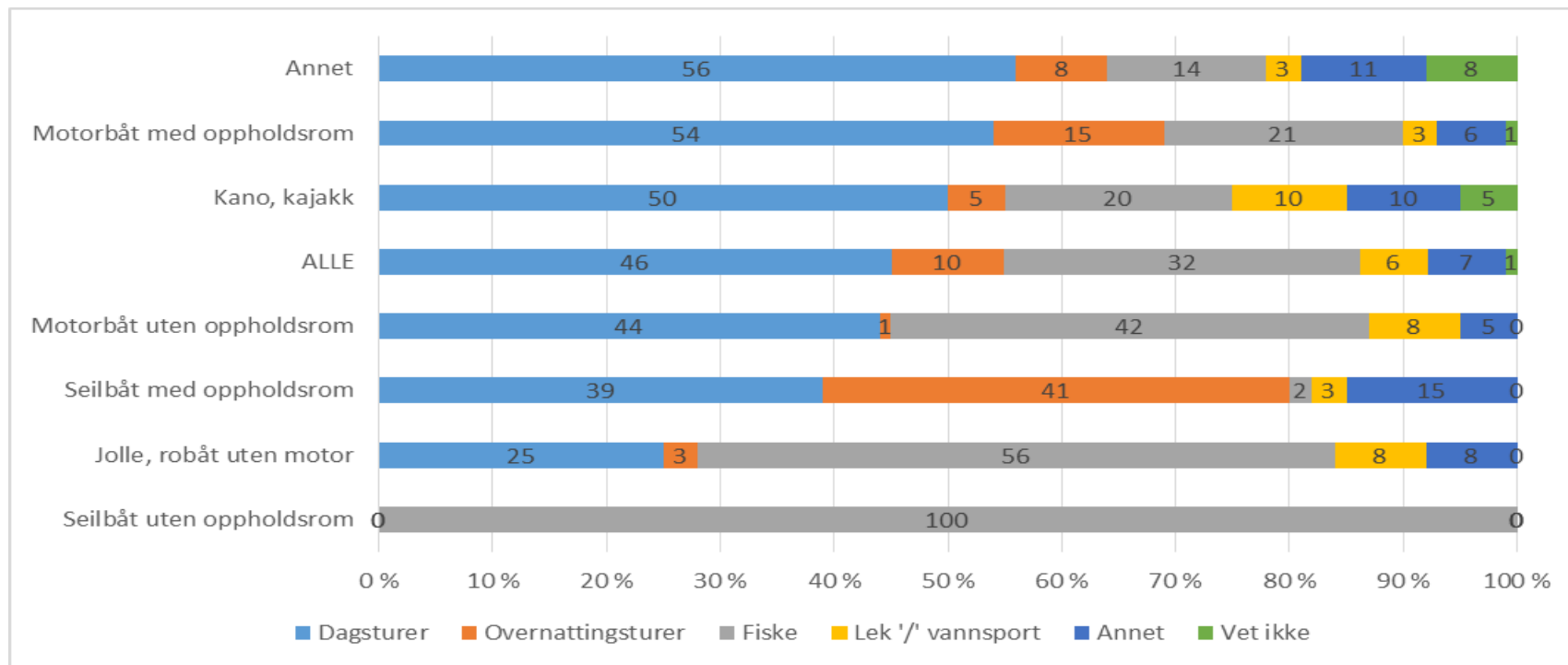

Det vanligste er at båten brukes én-fire uker i året:

- Fire av ti bruker den 10-29 dager (grått felt), seks av ti bruker den 5-50 dager (orange + grått + gult felt).
- Eiere av seilbåter med oppholdsrom, og motorbåter med/uten oppholdsrom (som til sammen utgjør syv av ti med båterfaring), har den lengste båtsesongen.
- Joller, kanoer, o.l. brukes gjerne under en uke.

Dagsturer og fiske det vanligste

Eier/disponerer fritidsbåt: Hva bruker du vanligvis båten til? Prosent (n=677).

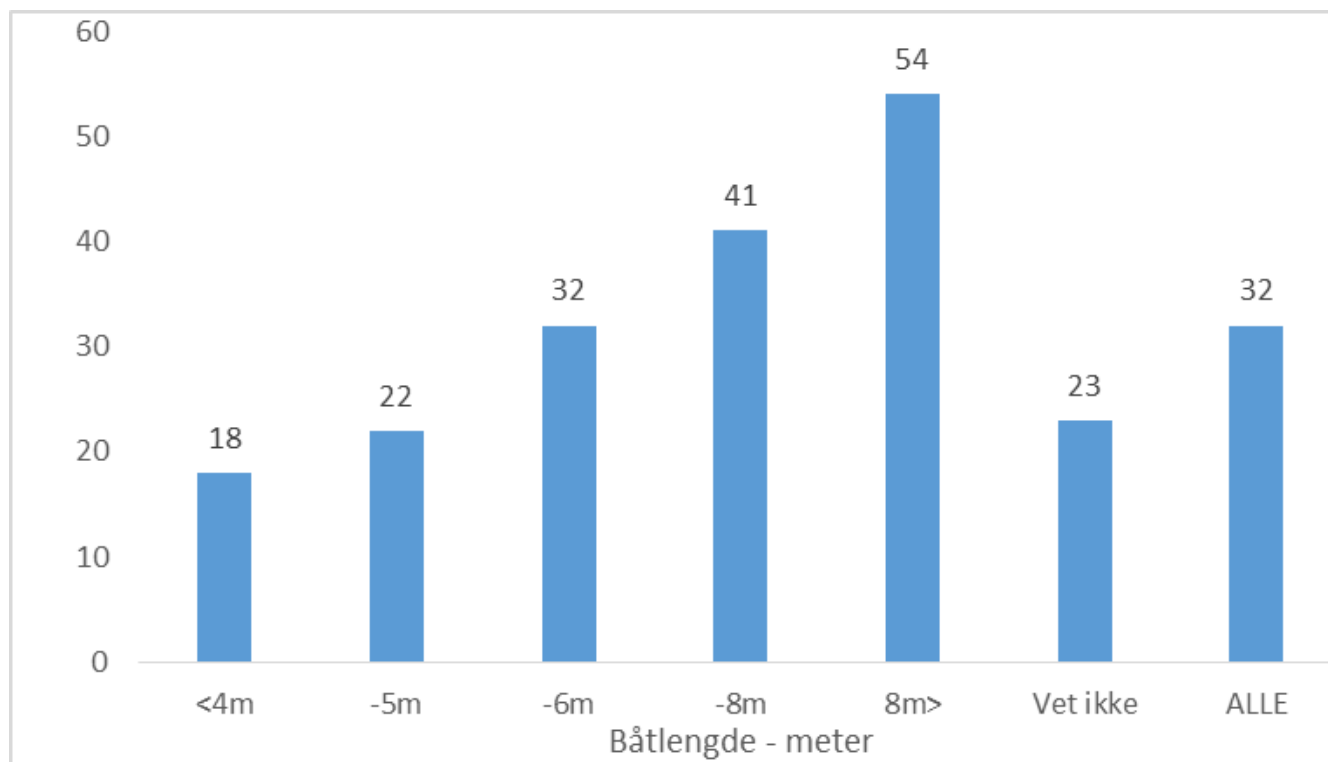

Det vanligste er at båten brukes til dagsturer:

- Halvparten av båtbrukerne oppgir at de vanligvis drar på dagsturer.
- Samtidig spiller båttypen bruksmønsteret: Brukere av motorbåt med/uten oppholdsrom tar gjerne dagsturer. Joller og robåter, samt motorbåter uten oppholdsrom, benyttes hyppig til fiske. Seilbåter med oppholdsrom benyttes ofte til overnattingsturer.

Tre av ti med båterfaring har kompetansebevis

Eier/disponerer fritidsbåt: Har du båtførerbevis eller annet kompetansebevis for skip? Prosent (n=677).

Forekomsten av båtfører- eller annet kompetansebevis stiger med båtlengden:

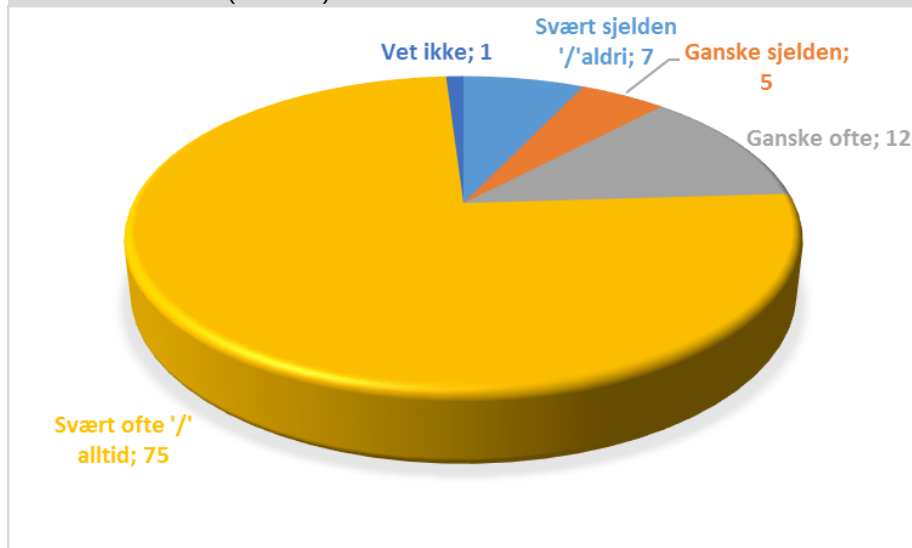
- Tre av ti, som eier eller disponerer båt, har bevis.
- Andelen stiger fra to av ti blant personer med de minste båtene, til halvparten blant dem med de største båtene.

2

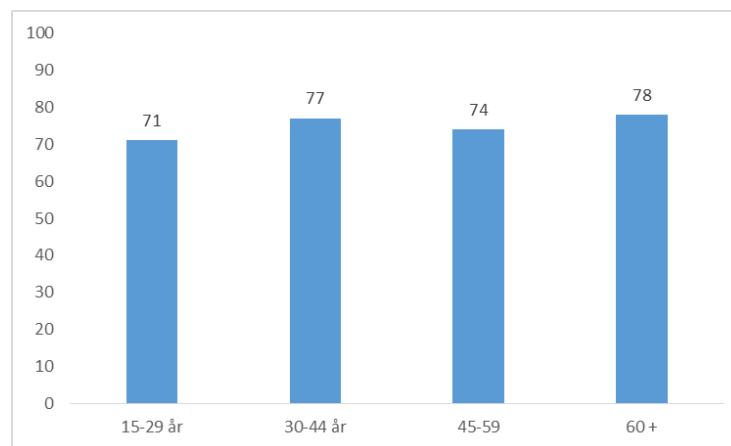
Bruk av flytevest

Tre av fire bruker vest

Eier/bruker båt: Hvor sjelden eller ofte bruker du selv flytevest når du er i fritidsbåt? Prosent (n=1.004).

Bruker båt og bruker vest «svært ofte/alltid». Prosent (n=1.004).

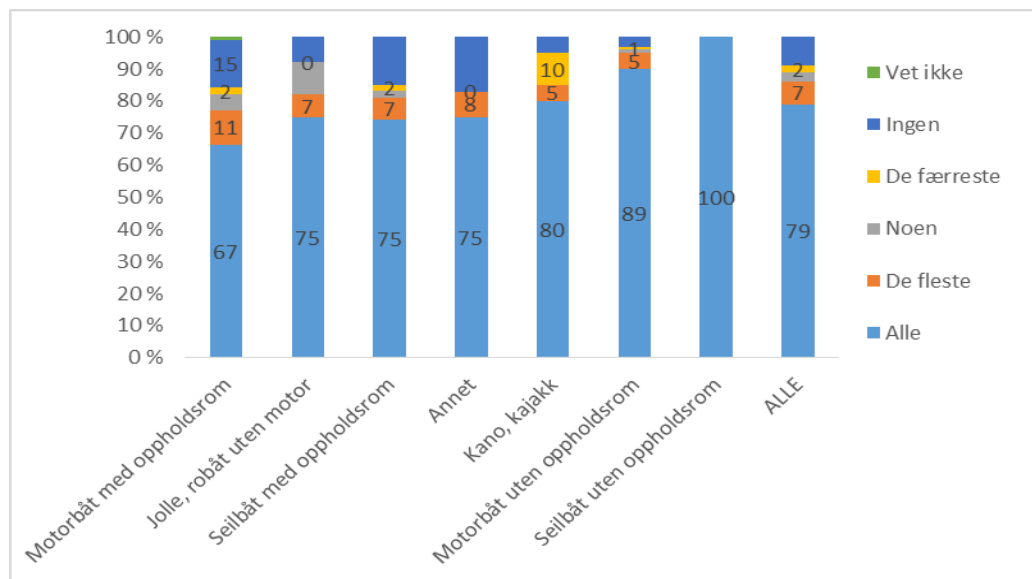

De fleste, som er i båt, bruker flytevest regelmessig:

- Syv – åtte av ti oppgir å bruke vesten svært ofte / alltid. Én av ti bruker den ganske ofte.
- Når de aller fleste bruker vest uansett, betyr det at bruksvariasjonene etter ulike bakgrunnskjennetegn er små. Eksempelvis utgjør er variasjonen mellom 15-29-åringene, som i minst grad bruker vest, og 60+-åringene, som i størst grad bruker vest, ikke mer enn syv prosentpoeng.

Vest er i vanlig bruk ombord

Eier/bruker båt: Sist du var i båt, hvor mange av de ombordværende brukte flytevest? Prosent (n=1.004).

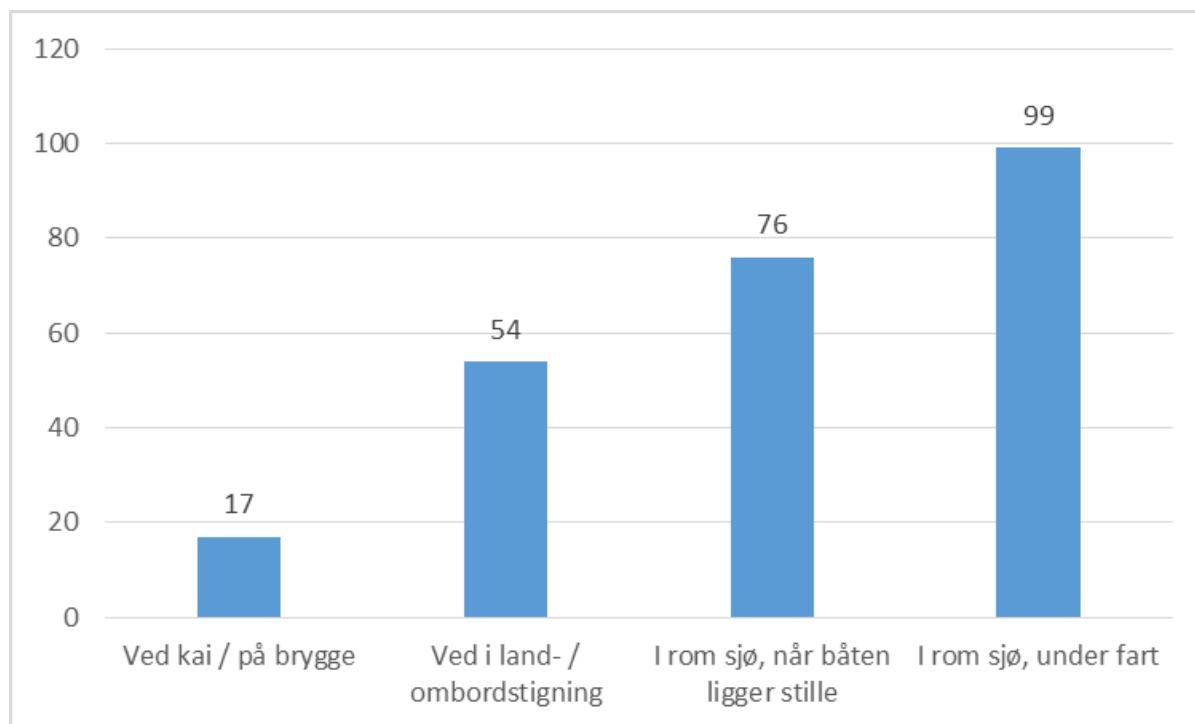

De fleste, som er i båt, bruker flytevest:

- Åtte av ti oppgir at alle brukte vest, sist de var i båt.
- Bruken varierer lite med type båt: * Blant brukere av motorbåt med oppholdsrom (tre av ti brukere) oppgir tre av ti at ikke alle brukte vest. Ni av ti brukere av motorbåt uten oppholdsrom (halvparten av brukerne) oppgir at vest var i bruk blant alle ombordværende.
- Når de aller fleste bruker vest uansett, betyr det at bruksvariasjonene etter ulike bakgrunnskjennetegn er små. Eksempelvis utgjør er variasjonen mellom 15-29-åringene, som i minst grad bruker vest, og 60+-åringene, som i størst grad bruker vest, ikke mer enn syv prosentpoeng.
- Syv av ti sier at de selv svært ofte/alltid bruker vest, samtidig som de oppgir at alle om bord ved den siste båtturen også benyttet vest. Inkluderer vi andelen som sier at de selv bruker vest «ganske ofte» og de som sier at «de fleste» brukte vest på siste tur, så utgjør disse åtte av ti eiere/brukere.

Vestbruken er situasjonsbetinget

Har vært i båt og bruker flytevest: Jeg leser nå opp noen situasjoner, og ber deg oppgi om du vanligvis bruker flytevest i disse. Prosent (n=874).

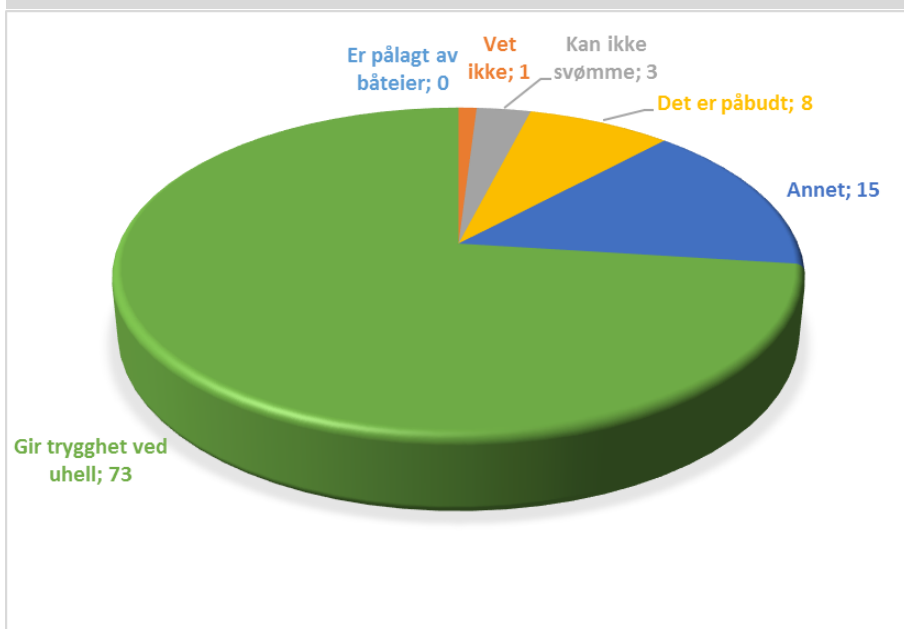

Bruken av flytevest varierer med brukssituasjonen:

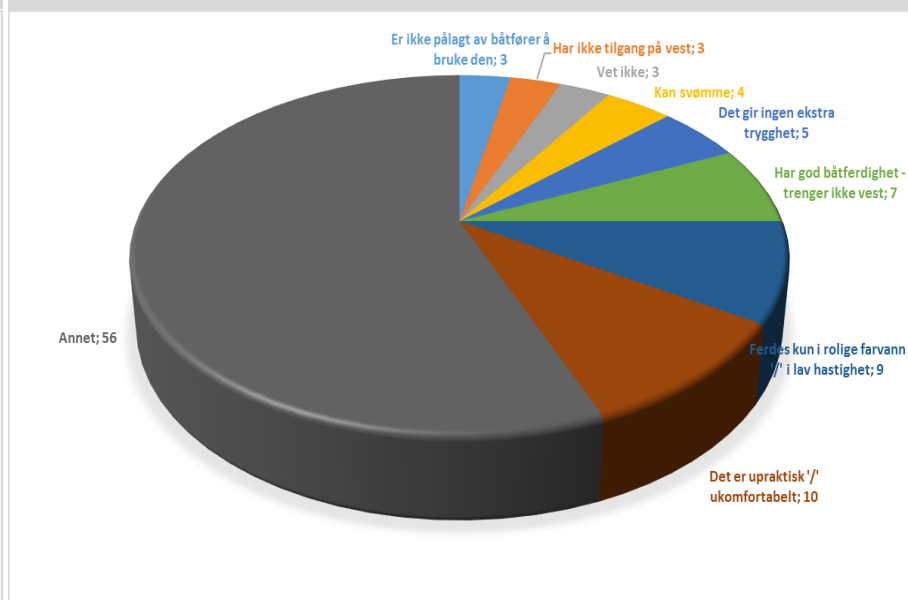
- To av ti bruker vest ved kai / på brygge.
- Halvparten bruker den ved i land- / ombordstigning
- Tre fjerdedeler bruker den i rom sjø, når båten ligger stille
- «Alle» bruker den når båten er i fart.

Vest gir trygghet

Bruker vest: Hva er den viktigste grunnen til at du bruker flytevest? Prosent (n=874).

Bruker ikke vest: Hva er den viktigste grunnen til at du ikke bruker flytevest? Prosent (n=119).

Brukerne av flytevest vektlegger sikkerhet:

- Tre fjerdedeler mener vesten gir trygghet ved uhell.
- Én av ti viser til påbudet.
- Én-to av ti har andre grunner.

(De få) ikke-brukerne vektlegger «andre» grunner:

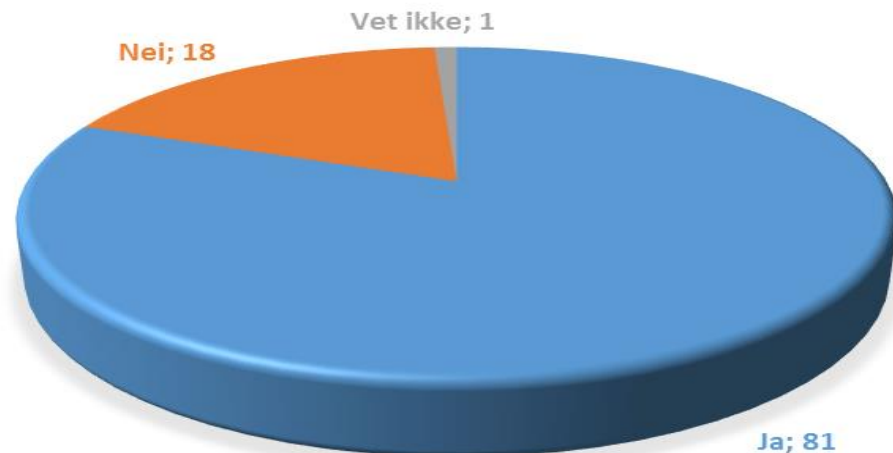
- Seks av ti peker på «andre årsaker».
- Én av ti viser til at det er ukomfortabelt eller at man kun ferdes i rolige farvann/i lav hastighet.

3

Vurdering av §23a

De fleste kjenner påbudet

I mai i fjor ble det innført påbud om bruk av flytevest i fritidsbåter mindre enn 8 meter. Kjenner du til dette påbudet? Prosent (n=2.004).

Åtte av ti kjenner påbudet om bruk av flytevest:

- Dette gjelder i de aller fleste deler av befolkningen, med unntak av enkelte (sammenfallende) kategorier der kjennskapen er noe mindre utbredt (andel med kjennskap):
 - Aldersgruppen 15-29 år (64%)
 - Grunnskoleutdannede (60%)
 - Personer med lav inntekt (58%)

De aller fleste støtter påbudet

Er du for eller mot påbudet om bruk av flytevest? Prosent (n=1.200).*

Er du for eller mot påbudet?	Kjenner du til påbudet?			Sum
	Ja	Nei	Vet ikke	
For	73	15	1	88
Mot	7	1	0	8
Vet ikke	3	1	0	4
Sum	82	17	1	100

Tre fjerdedeler kjenner- og støtter påbudet om bruk av flytevest:

- Ni av ti er tilhengere av påbud om bruk av flytevest i båt. Syv av disse kjenner også tilbudet.
- Én av ti er imot, hvorav de aller fleste kjenner påbudet.
- Et fåtall tar ikke stilling.

* Spørsmålet ble lagt til midtveis i intervjuperioden.

TNS Gallup
Politikk og samfunn

© TNS Januar 2014

Støtten er bred

Er du for eller mot påbudet om bruk av flytevest? Prosent *

Ettersom andelen som støtter påbudet er så vidt høy, er variasjonene mellom ulike lag av befolkningen også generelt små:

- Tilslutningen er størst blant pensjonister og personer 60 år og eldre, blant kvinner og blant bosatte i Trøndelag eller på Sør-Vestlandet.
- Tilslutningen er lavest blant personer som har båt – og bruker den, som har båt med lengde under 4 meter, har høy inntekt og blant ansatte i privat sektor.
- Tilslutningen synker med stigende båt lengde.
- Men disse variasjonene må ikke overskygge det forhold at variasjonene mellom kategoriene der støtten er høyest og lavest ikke er større enn om lag 10 prosentpoeng.

		For	Mot	Vet ikke	Sum	n
Alder	60 +	96	3	2	101	309
Yrkessituasjon	Arbeidssøkende/permittert	95	3	3	101	37
Yrkessituasjon	Pensjonist/trygdet	94	3	3	100	259
Geografi	Trlag/-N.Norge	93	4	3	100	224
Kjønn	Kvinne	92	4	4	100	608
Geografi	Sør/-Vestland	92	7	1	100	387
Husstandsinnpekt	800.000 - 999.999 kroner	92	5	3	100	166
Båterfaring	Verken eier eller bruker	92	5	3	100	595
Båtlengde - meter	-5m	92	6	2	100	84
Yrkessituasjon	Ansatt i off. sektor	91	5	4	100	314
Husstandsinnpekt	600.000 - 799.999 kroner	91	6	3	100	135
Utdanning	Univ./høgsk. - kort	90	7	3	100	373
Husstandsinnpekt	400.000 - 599.999 kroner	90	9	1	100	175
Husstandsinnpekt	1.000.000 - 1.199.000 kroner	90	7	3	100	153
Båtlengde - meter	-6m	90	9	2	101	63
Husstandsinnpekt	1.200.000 - 1.399.000 kroner	89	6	5	100	81
Båterfaring	Passasjer	89	7	4	100	223
Alder	30-44 år	88	8	4	100	306
Utdanning	Videregående utdanning	88	8	3	99	447
Utdanning	Univ./høgsk. -lang	88	8	4	100	265
Yrkessituasjon	Hjemmeverende/husarbeid	88	13	0	101	8
Husstandsinnpekt	200.000 - 399.999 kroner	88	8	3	99	95
ALLE		88	8	4	100	1212
Alder	45-59	86	10	4	100	297
Geografi	Oslo/-Akershus	86	10	5	101	276
Husstandsinnpekt	Under 200.000 kroner	86	9	5	100	65
Kjønn	Mann	85	12	4	101	606
Utdanning	Grunnskoleutdanning	85	7	8	100	125
Yrkessituasjon	Skoleelev/student	85	11	4	100	174
Båterfaring	Har båt - bruker ikke	85	9	6	100	88
Alder	15-29 år	84	11	6	101	303
Geografi	Rest Østland	84	10	7	101	328
Yrkessituasjon	Ansatt i privat sektor	84	11	5	100	344
Husstandsinnpekt	1.400.000 kroner eller mer	83	13	4	100	144
Båtlengde - meter	<4m	83	7	10	100	58
Båtlengde - meter	Vet ikke	83	7	10	100	53
Båterfaring	Har båt - bruker den	81	13	6	100	306
Yrkessituasjon	Selvstendig	80	14	6	100	71
Båtlengde - meter	-8m	76	20	4	100	69
Båtlengde - meter	8>m	68	26	6	100	72

* Spørsmålet bla lagt til midtveis i intervjuperioden.

Påbudskriteriene vurderes ulikt

Jeg leser nå opp noen av kriteriene i den nye loven, og ber deg vurdere om du er enig i at de bør være slik, eller om du mener påbudet bør utvides Prosent, n=1.200).*

	Enig, bør være slik	Uenig, påbudet bør utvides	Vet ikke
Flytevest kreves kun ved båtlengde inntil 8 meter - ikke på større båter	37	56	7
Flytevest kreves kun når båten er i fart - ikke når den ligger stille	46	50	4
Flytevest kreves kun ved utendørs opphold - ikke innendørs	61	34	6

Påbudets kriterier har ulik tilslutning:

- Flertallet – seks av ti – støtter kriteriet om at påbudet bør avgrenses til utendørs opphold.
 - Befolkningen deler seg i to når det gjelder hvorvidt vest kun bør kreves under fart.
 - Flertallet – seks av ti – støtter utvidelse av påbudet til også å gjelde båter større enn 8 meter.
- Også blant de få, som generelt sett er mot påbudet, finnes det noen (to- fire av ti) som støtter påbudets enkeltelementer (ikke vist).

* Spørreskjemaet anvendte de to første dagene en noe annen ordlyd: «Jeg leser nå opp noen av betingelsene i det nye påbudet, og ber deg vurdere om disse er riktige eller gale, sett fra ditt synspunkt». Spørsmålet ble av flere respondenter oppfattet som en kunnskapstest, der man skulle vurdere om *beskrivelsen* var riktig eller gal i henhold til gjeldende regelverk. Ordlyden ble derfor endret slik at respondentene eksplisitt tar stilling til innholdet. Det må da samtidig tas i betraktning av at én av ti er imot påbudet, på generelt grunnlag (side 19). Intervjuene fra de to første dagene er ikke tatt med.

Påbudskriteriene likt forankret

Jeg leser nå opp noen av kriteriene i den nye loven, og ber deg vurdere om du er enig i at de bør være slik, eller om du mener påbudet bør utvides. Andel som sier «Enig, bør være slik». Prosent..*

Støtte og motstand til påbudets kriterier har gjennomgående lik forankring. De som støtter dagens påbud, gjør det stort sett på alle de tre kriteriene:

- Støtten til dagens regelverk (dvs. at påbudet ikke utvides) er høyest blant unge, grunnskoleutdannede, personer med lav- eller middels høy inntekt, og båtpassasjerer, men også blant brukere av store båter, m.m.
- Motstanden (dvs. støtt til utvidet påbud) er høyest blant personer med båt – som ikke bruker den, personer 60 år og eldre, pensjonister, selvstendige, som har små båter m.m.
- Men, igjen må fokuset på variasjonene ikke overskygge det generelle bildet av likhet på tvers av befolkningen.

		Kun inntil 8 meter	Kun i fart	Kun utendørs	n
Yrkessituasjon	Skoleelev/'student	57	49	74	116
Utdanning	Grunnskoleutdanning	54	50	64	107
Alder	15-29 år	48	50	74	203
Husstandsinnpekt	Ubesvart	48	45	63	173
Husstandsinnpekt	1.200.000 - 1.399.000 kroner	48	51	57	83
Båtlengde - meter	8m>	46	70	71	72
Husstandsinnpekt	Under 200.000 kroner	46	54	69	58
Båterfaring	Passasjer	41	47	64	199
Båterfaring	Har båt - bruker den	40	58	66	309
Alder	30-44 år	39	44	61	270
Kjønn	Mann	39	47	68	609
Geografi	Oslo/'-Akershus	39	53	61	319
Husstandsinnpekt	1.400.000 kroner eller mer	39	55	67	148
Båtlengde - meter	-8m	39	54	62	67
Yrkessituasjon	Selvstendig	39	49	56	68
Båtlengde - meter	-5m	38	46	60	84
Yrkessituasjon	Ansatt i privat sektor	37	50	66	332
Geografi	Rest Østland	37	47	61	304
ALLE		37	46	61	1200
Geografi	Sør/'-Vestland	36	46	61	388
Utdanning	Videregående utdanning	36	48	64	438
Båterfaring	Verken eier eller bruker	35	42	58	602
Kjønn	Kvinne	35	52	54	591
Geografi	Trlag/'-N.Norge	35	37	59	189
Husstandsinnpekt	1.000.000 - 1.199.000 kroner	34	49	60	150
Utdanning	Univ./høgsk - lav	34	43	58	374
Yrkessituasjon	Ansatt i offentlig sektor	34	44	60	307
Husstandsinnpekt	400.000 - 599.999 kroner	34	41	56	183
Utdanning	Univ./høgsk - høy	33	46	57	277
Alder	45-59	33	47	60	313
Båtlengde - meter	<4m	33	41	53	58
Husstandsinnpekt	800.000 - 999.999 kroner	31	39	62	169
Yrkessituasjon	Arbeidssøkende/'permittert	29	38	76	33
Husstandsinnpekt	600.000 - 799.999 kroner	29	38	52	135
Båtlengde - meter	Vet ikke	29	40	57	53
Båtlengde - meter	-6m	29	58	67	63
Husstandsinnpekt	200.000 - 399.999 kroner	28	58	62	101
Yrkessituasjon	Pensjonist/'trygdet	28	45	46	329
Alder	60 +	28	44	49	412
Båterfaring	Har båt - bruker ikke	26	30	50	88

Påbudet har virket «i marginene»?

Båttbrukere med kjennskap til loven: Bruker du flytevest oftere nå, etter at påbudet ble innført, enn før påbudet? Prosent, n=860).*

Bruker flytevest oftere nå	Hvor sjelden eller ofte bruker du selv flytevest når du er i fritidsbåt?					Sum
	Svært sjelden '/aldri	Ganske sjelden	Ganske ofte	Svært ofte '/ alltid	Vet ikke	
Ja	1	1	4	18	0	25
Nei	5	3	7	58	1	73
Vet ikke	0	0	1	1	1	2
Sum	6	4	11	77	1	100

To-tre av ti oppgir at de bruker flytevest oftere nå, enn før påbudet:

- Seks av ti bruker flytevesten «svært ofte / alltid», og har alltid gjort det (er derfor upåvirket av påbudet).
- De fleste av de to-tre av ti, som nå bruker den hyppigere, bruker den også nå «svært ofte / alltid».
- To av hundre bruker den oftere nå enn før påbudet, men likevel sjelden.
- Andelen som oppgir at de bruker vesten hyppigere nå, enn før påbudet, er gjennomgående den samme etter sosiale og demografiske bakgrunnskjennetegn, og forskjellene utgjør ikke mer enn 4-5 prosentpoeng (Ikke vist).

Vedlegg 1: Om undersøkelsen

Undersøkelsens formål og målgrupper

TNS Gallup har kartlagt befolkningens bruk- og holdninger til bruk av flyteutstyr i fritidsbåt, for Nærings- og fiskeridepartementet, ved Maritim avdeling (NFD):

- *Formål:* NFD besluttet i oktober 2015 at småbåtlovens §23a, som påbyr bruk av flyteutstyr i fritidsbåt, skulle evalueres. Befolkningens synspunkt på lovendringen inngår som element i evalueringen.
- *Målgruppe:* Den norske voksne befolkningen, med særlig fokus på personer som ferdes i fritidsbåt.
- *Utvalg:* Brukere- og ikke-brukere av fritidsbåt. (n=2004). Bruttoutvalgets størrelse speiler ønsket om å intervju om lag 1.000 eiere/brukere av båt.
- *Metode:* Telefonintervju (CATI Omnibus).
- *Spørreskjema:* Utkast fra NFD tilrettelagt i samarbeid med TNS. (Vedlegg 1).
- *Feltperiode:* 01.02 – 12.02. 2016.
- *Respons:* Responsen i en telefon-omnibusundersøkelse er omlag 10%. Ettersom bussen skal avsluttes daglig, ringes respondentene kun én gang.

Populasjon og utvalg

Populasjon (N=4.189.905)						
Bosted	Kjønn	15-29 år	30-44 år	45-59	60 +	Sum
Oslo/-Akershus	Mann	3,0	3,6	2,9	2,4	11,9
	Kvinne	3,0	3,4	2,8	2,8	11,9
	Sum	6,0	7,0	5,7	5,2	23,8
Rest Østland	Mann	3,1	3,1	3,4	3,6	13,3
	Kvinne	2,9	3,0	3,4	4,1	13,3
	Sum	5,9	6,2	6,8	7,8	26,6
Sør/-Vestland	Mann	4,1	4,2	3,9	3,8	16,0
	Kvinne	3,9	3,8	3,7	4,1	15,5
	Sum	8,0	8,0	7,6	7,9	31,5
Trlag/-N.Norge	Mann	2,4	2,2	2,3	2,4	9,2
	Kvinne	2,2	2,0	2,2	2,5	8,9
	Sum	4,5	4,2	4,4	4,9	18,1
Total	Mann	12,5	13,1	12,6	12,2	50,4
	Kvinne	11,9	12,3	11,9	13,5	49,6
	Sum	24,4	25,3	24,5	25,7	100,0
Utvalg (n=2004)						
Bosted	Kjønn	15-29 år	30-44 år	45-59	60 +	Sum
Oslo/-Akershus	Mann	3,1	3,9	3,1	4,1	14,3
	Kvinne	2,4	3,0	4,0	4,1	13,6
	Sum	5,5	6,9	7,2	8,3	27,9
Rest Østland	Mann	2,1	2,4	2,5	4,9	11,9
	Kvinne	1,4	2,0	3,6	5,7	12,8
	Sum	3,5	4,4	6,1	10,6	24,7
Sør/-Vestland	Mann	3,5	4,4	4,2	4,7	16,8
	Kvinne	2,1	3,2	4,4	5,2	14,9
	Sum	5,6	7,6	8,6	9,9	31,7
Trlag/-N.Norge	Mann	1,1	1,7	1,9	3,3	8,1
	Kvinne	1,0	1,7	2,4	2,4	7,5
	Sum	2,2	3,4	4,3	5,7	15,7
Total	Mann	9,8	12,4	11,8	17,1	51,1
	Kvinne	7,0	10,0	14,4	17,5	48,9
	Sum	16,8	22,4	26,2	34,6	100,0

Populasjon og netto utvalg

- Utvalget speiler befolkningen etter kjønn og bosted, men er noe underrapportert blant de yngste under 29 år, og tilsvarende overrapportert bland de eldste over 60 år. Underrapporteringen av de unge skyldes dels at disse er mindre tilgjengelige i de telefonregistrene utvalget hentes fra (telefon er registrert på foreldre, o.l.).
- Utvalget er vektet tilsvarende befolkningsfordelingen etter alder, kjønn og bosted.

Statistisk usikkerhet

Det vil alltid knytte seg en viss usikkerhet til resultatene når vi spør et *utvalg* av en målgruppe og ønsker å generalisere resultatene til å gjelde *hele målgruppen*. Denne usikkerheten, eller feilmarginen, kan beregnes statistisk. Et sentralt mål i denne sammenhengen er standardavviket. Standardavviket beregnes ut fra hvor mye hver enkelt enhet avviker fra gjennomsnittet for alle enhetene i undersøkelsen når det gjelder den egenskapen vi ønsker å måle. Med utgangspunkt i standardavviket kan vi beregne *feilmarginen* for det aktuelle resultatet. Fastsettelsen av feilmarginen vil også avhenge av hvor stor usikkerhet vi er villige til å akseptere. Det vanlige er å angi feilmarginer basert på 95 prosent sannsynlighet. Dette betyr at hvis vi hadde 100 forskjellige uavhengige utvalg, ville resultatet ligge innenfor de feilmarginene vi oppgir i minst 95 av de 100 undersøkelsene.

Feilmarginene i prosenttabellene uttrykkes i prosentpoeng. Hvis vi for eksempel har funnet at en egenskap har en oppslutning på 30% i et utvalg med 1000 respondenter, gir dette en feilmargin på +/- 2,8 prosentpoeng. I målgruppen kan det da være mellom 27,2 og 32,8 prosent som har dette kjennetegnet, selv om det mest sannsynlige resultatet er 30 prosent. Tabellen nedenfor kan brukes som et hjelpemiddel ved beregning av usikkerhet.

Feilmarginer ved "uendelighetsutvalg" - når universet er 10 ganger større, eller enda større, enn antallet observasjoner

STØRRELSEN PÅ FEILMARGINEN I PROSENTPOENG						
Antall respondenter	Tilslutning til et bestemt parti					
	5(95)%	10(90)%	20(80)%	30(70)%	40(60)%	50(50)%
50	+/- 6	+/- 8,3	+/- 11,0	+/- 12,7	+/- 13,6	+/- 13,9
100	+/- 4,3	+/- 5,9	+/- 7,9	+/- 9,0	+/- 9,6	+/- 9,8
200	+/- 3,0	+/- 4,2	+/- 5,5	+/- 6,4	+/- 6,8	+/- 6,9
300	+/- 2,5	+/- 3,5	+/- 4,6	+/- 5,4	+/- 5,7	+/- 5,8
400	+/- 2,2	+/- 3,0	+/- 3,9	+/- 4,5	+/- 4,8	+/- 4,9
500	+/- 1,9	+/- 2,6	+/- 3,5	+/- 4,0	+/- 4,3	+/- 4,4
600	+/- 1,7	+/- 2,4	+/- 3,2	+/- 3,7	+/- 3,9	+/- 4,0
700	+/- 1,6	+/- 2,3	+/- 3,1	+/- 3,6	+/- 3,7	+/- 3,8
1000	+/- 1,4	+/- 1,9	+/- 2,5	+/- 2,8	+/- 3,0	+/- 3,1
2000	+/- 1,0	+/- 1,3	+/- 1,8	+/- 2,0	+/- 2,2	+/- 2,2

Feilmarginene angir intervallet for prosentresultater som med 95 % sannsynlighet inneholder det sanne resultat. De varierer med den observerte egenskapen (prosentandelen som har et gitt kjennetegn -horisontalt) og antall respondenter som ligger til grunn for estimatet (vertikalt). Generelt sett øker usikkerheten jo nærmere den observerte egenskapen kommer 50% og jo færre observasjoner estimatet baseres på. Usikkerheten på +/- 2,8 prosentpoeng i eksemplet ovenfor finner i tabellen i krysningspunktet mellom 30%(70%) og 1000 (skravert i tabellen).

Dette betyr at usikkerheten øker når vi studerer *undergrupper* i målgruppen. Dersom vi vurderer en egenskap med 30% tilslutning blant kvinner (som antas å utgjøre om lag halvparten av respondentene) ser vi at usikkerheten er +/- 4,5 prosentpoeng. (Oppslutningen i målgruppen ligger i intervallet 25,5-34,5%).

Den statistiske usikkerheten sier imidlertid ikke noe om utvalgets representativitet, som må vurderes for seg.

Utvalgsstørrelser (uvektet)

	Antall	%
Kjønn:		
Mann	1026	51,1
Kvinne	982	48,9
Total	2008	100,0
Alder:		
15-29 år	337	16,8
30-44 år	448	22,3
45-59	526	26,2
60 +	693	34,5
Ubesvart	4	0,2
Total	2008	100,0
Båterfaring		
Har båt - bruker den	545	27,1
Passasjer	327	16,3
Har båt - bruker ikke	132	6,6
Verken eier eller bruker	1000	49,8
Ubesvart	4	0,2
Total	2008	100,0
Type båt (eier/disponerer båt)		
Kano, kajakk	21	3,1
Jolle, robåt uten motor	59	8,7
Motorbåt uten oppholdsrom	305	45,1
Motorbåt med oppholdsrom	189	27,9
Seilbåt uten oppholdsrom	1	0,1
Seilbåt med oppholdsrom	61	9,0
Annet	41	6,1
Total	677	100,0

Vedlegg 2: Spørreskjemaet

Se eget vedlegg